

Lærerveiledning for grunnttrinnet

EFFECTS OF GOOD GOVERNMENT IN THE PIT

Astrup Fearnley Museet
22.09.17–28.01.18

MATIAS FALDBAKKEN

VELKOMMEN TIL ASTRUP FEARNLEY MUSEET!

Strandpromenaden 2, Tjuvholmen

www.afmuseet.no

Matias Faldbakken - Effects of Good Government in the Pit

Vi ønsker alle elever fra grunnttrinnet velkommen til en gratis omvisning i utstillingen *Matias Faldbakken - Effects of Good Government in the Pit*. Det er også utviklet et 2 timers pedagogisk opplegg med omvisning, skriveøvelser, felles presentasjon og kreativt verksted for ungdomstrinnet.

Den norske kunstneren Matias Faldbakken (f.1973) har fått stor oppmerksomhet og anerkjennelse på den internasjonale kunstscenen for sin nyskapende og eksperimentelle kunst. I denne utstillingen, som viser verk fra de siste 10 årene, vil elevene møte et mangfold av teknikker og uttrykk som installasjon, video, collage, avstøpninger, ready-made-skulpturer og monotypier.

Faldbakken har vært beskrevet som del av en generasjon nykonseptuelle eller postkonseptuelle kunstnere. Det vil si at han vektlegger selve ideen som ligger bak verket og stiller seg fritt til å benytte både hverdagsgjenstander eller eksisterende tekster, bilder eller videomaterialer som utgangspunkt for sin kunst. Ofte blir disse objektene eller motivene bearbeidet og endret på overraskende måter. Utstillingen viser også ulike eksempler på hvordan kunstneren griper direkte inn i museumsarkitekturen ved å flislegge tre vegger i hovedsalen, vise en video i museets lagerheis og henge to originale Hans Gude-malerier, fra 1866 og 1901, på en metalvegg fra museets kunstlager.

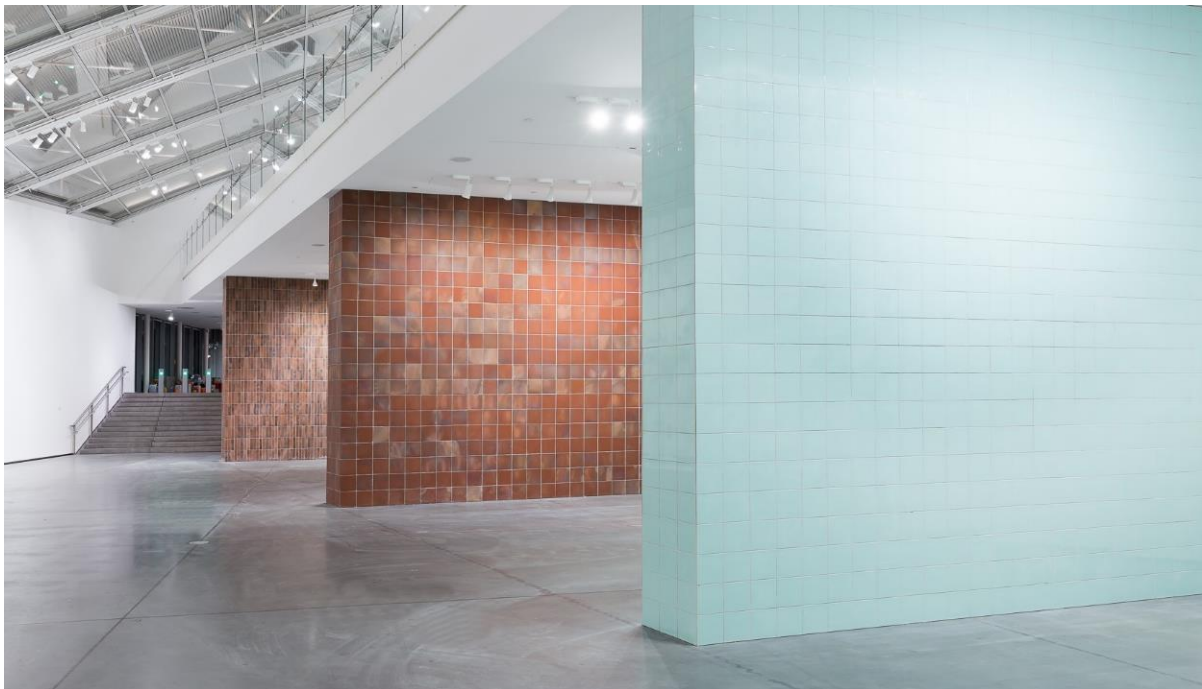
Noen ganger ødelegger han nesten tingene han stiller ut. Det kan du for eksempel se i hans *Locker Sculpture #6* som er laget av flere skap som er klemt sammen med et kraftig bånd. Andre ganger klistrer han bilder eller gips på forskjellige ting som steintavler, surfebrett eller skap til datamaskiner. Faldbakken vil få oss til å tenke over hva man kan kalle kunst. Er det for eksempel mulig å ramme inn pappesker og stille de ut på et museum? Han vil også få oss til å tenke over alle bildene vi ser hver dag på internett eller i reklamer, bøker eller blader. Han kopierer ofte bilder han har funnet på for eksempel internett og bruker de til å lage kunstverk. Flere av Faldbakkens nyere verk utforsker og tar utgangspunkt i ulike skjermner som datamaskiner eller skoletavler. I skulpturserien *Screen*

Overlaps har han laget collager av overlappende bilder som kan minne om skjermvinduer på datamaskiner. Faldbakkens «sampling» og forflytning av bilder, tekster, videoer, design og popmusikk kan ses på som en kommentar til den ukontrollerbare bildestrømmen på internett og i digitale medier. Et sentralt poeng er hvordan den digitale forflytningen totalt kan endre og forringe en tekst eller et bildes opprinnelige mening og sammenheng, slik internettmemer er et godt eksempel på. Dette kan åpne for diskusjoner med elevene, kanskje de selv har opplevd hvordan bilder totalt kan endre mening når de spres på internett?

Mer om enkelte verk fra våre lydfiler for barn og unge:

Tile Sculpture

Synes du det ser annerledes ut her i museets hovedsal? Det er kanskje litt tommere her enn det er du hadde forventet? Legger du også merke til at tre av veggene er dekket med fliser!

Hvis du har vært nede i museets garderobe vil du se at det er fliser på toalettene. Og hvis dere tok t-banen hit, så du sikkert også fliser på veggene på T-banestasjonene. Man har ofte fliser på badet og kjøkkenet hjemme. Alle disse rommene er steder hvor det lett blir møkkete. Derfor dekker man ofte veggene på steder som undergrunner eller stasjoner med fliser, siden de er både slitesterke og lett kan vaskes. Derfor tenker mange at fliser er litt skitne og ekle. Hva tenker du på når du ser flisene her i museet? Faldbakken har brukt helt vanlige fliser som er festet rett på museets vegger. Veggene på museet er vanligvis malt i hvitt og det er ikke meningen at man skal legge merke til de. Det er også litt rart at det ikke er noen malerier på veggene i hovedsalen. Her har kunstneren istedenfor endret

veggene til å bli selve kunsten, de ser omtrent ut som store skulpturer! Kan kunsten endre måten vi ser på, og får kunstneren oss til å oppleve rommet som annerledes?

Skulpturserien Screens Overlaps

Faldbakken har brukt flere helt vanlige ting til å lage skulpturer. Man kan se flere skoletavler, store steinplater, stålrør, stoler, olajakker, et surfebrett og en kopimaskin. På alle disse tingene har kunstneren limt på flere lag av bilder som er festet oppå hverandre eller lagt på hvit gips. Hvorfor tror dere at kunstneren har laget kunstverk av akkurat disse tingene, tror du kanskje at de betyr noen spesielt for ham? Matias Faldbakken bruker ofte kunsten til å undersøke ulike ting, og her har han sett nærmere på skjermer!

Vet du hva skjermer er? Mange tenker kanskje på en TV-skjerm, en dataskjerm eller kanskje skjermene på mobiltelefoner. En skjerm er også en flate man kan vise noe på, som en skoletavle man kan skrive ord og tall på, eller en steinplate man kan hugge inn bokstaver og figurer. Sånn har mennesket opp gjennom historien formidlet informasjon og historier! Men kan en olajakke eller en stol være en slags skjerm? Her har kunstneren påført firkantede gipsformer på ting som vanligvis ikke fungerer som skjermer så de også kan få en slags skjermflate som kunstneren kan klistre bilder på.

Kunstneren har limt mange forskjellige bilder på de ulike tingene. Se om du kanskje kjenner igjen noen av figurene eller personene i bildene? Her kan man blant annet se Snøhvit, kjente kunstverk og bøker, og bilder av skatere og surfere. Ser du at kunstneren har limt det samme bildet flere ganger oppå hverandre? Det ligner litt på hvordan forskjellige skjermbilder åpner seg samtidig på en datamaskin eller på telefonen. Når man plasserer flere bilder oppå hverandre kan det også se ut som en film.

Kunstneren har selv sagt at han har lyst til å lage kunstverk og skulpturer som skal være som skjermer. I dag er det nesten vanskelig å få folk til å se på kunst siden alle er så

opptatte av å se på skjermene til mobiltelefonene sine. Hvorfor tror du Faldbakken er så opptatt av skjermer? Kan kunsten være en slags skjerm som forteller oss en historie?

Sommerkveld sommerkveld ved ved Oslofjorden Oslofjorden / Fra Fra Oslofjorden Oslofjorden

I museets ytterste rom kan du se noe helt spesielt! En metallvegg med to malerier står midt i rommet. Er det egentlig slik man pleier å henge opp malerier? Det er kanskje litt vanskelig å se bildene ordentlig siden de henger på høykant? Maleriene ser også litt gammeldagse ut og de er veldig annerledes enn den andre kunsten som Faldbakken har laget her på museet. Kanskje han ikke har laget maleriene i det hele tatt? Bildene er faktisk laget av en helt annen kunstner, nemlig Hans Gude (1825–1903). Han var faktisk en av Norges mest kjente malere på 1800-tallet og var kjent for å male det vi kaller for nasjonalromantisk kunst. Han var veldig god til å male natur, og bildene du ser her er faktisk fra Oslofjorden.

Vanligvis ser man bare kunst fra vår nåtid her på Astrup Fearnley Museet. Kanskje kunstneren ønsker å få oss til å legge merke til hvordan man vanligvis ser på gammeldagse malerier ved å presenterer de på en annerledes og ny måte? Faldbakken har hengt bildene på høykant, noe som kan få oss til å tenke over at bilder faktisk skal ses fra en spesiell vinkel og side! Det er også litt morsomt at kunstneren har valgt Hans Gudes malerier av Oslofjorden siden rommet du står i også er kjent for sin vakre utsikt utover fjorden!

I stedet for å henge maleriene opp på veggen er de hengt opp på en metallvegg. Det er faktisk slik at de aller fleste kunstverkene i verden ikke er utstilt på museer, men heller er plassert i museenes lagere som vi kaller for magasiner. Der henger man ofte opp maleriene på metallvegger lik den du ser her, og de kalles magasinskjerm. Faktisk er

akkurat denne magasinskjermen her hentet fra Astrup Fearnley Museets eget kunstlager! Kunstneren får oss til å tenke over hemmelige eller ukjente deler av museet som hvordan vi lagrer kunsten. Det er som om kunstneren ønsker å få oss til å tenke over hvordan vi vanligvis ser på kunstverk og få oss til å legge merke til rommene man ser kunsten i.

Formidlingstilbud

Booking: omvisning@fearnleys.no

Omvisning:

Vi tilbyr tre gratis omvisninger tirsdag til fredag, kl. 11, 12 og 13 (maks 35 elever per gruppe). Det er mulig å booke flere grupper samtidig.

Samtaler i utstillingen: Kunstformidling tilpasset de ulike trinnene

Astrup Fearnley Museet ønsker å invitere elever til et inspirerende møte med Matias Faldbakkens kunst. Våre dyktige formidlere tilpasser den dialogbaserte omvisningen til de ulike alderstrinnene med begreper og vinklinger som de kan forstå og relatere til. Under er noen forslag på samtaler vi ønsker å sette i gang med elevene, men vi er også åpne for innspill og spesielle tematikker.

Grunntrinnet: Anti-Kunst

Dere fleste er kjent med begrepet kunst, men hva er anti-kunst? Kan man lage et kunstverk helt uten mening? Hvor langt kan kunstneren gå før det ikke er et kunstverk lenger? Matias Faldbakken jobber med slike spørsmål i sine verk. Vi skal utforske kunstverk som er laget av helt alminnelige ting som fliser, en video fra YouTube eller vanlige ting som skoletavler, stoler eller olajakker. Matias Faldbakken liker godt å hente bilder fra ulike steder som internett, reklamer og bøker som kopieres eller printes ut og limes oppå hverandre. Noen ganger syntes han også det er spennende å utforske hvor lite som skal til før man kan kalle en vanlig ting et kunstverk. I maleriserien *Overlaps* har han for eksempel laget bilder ved å kun lime avispapir på ubehandlet lerret. Andre ganger bruker han emballasje og beholdere som bensinkanner, flasker eller pappesker som materiale til kunstverk. Hvor går grensen mellom kunst og ikke-kunst?

Mellomtrinnet: Skjermkunst

Vet du hva en skjerm er? Det finnes mange ulike skjermer, som en TV, en iPad, en tavle og et maleri. Hvor mange skjermer har du i ditt liv? Og er det forskjell på verden inni og utenfor skjermen? Matias Faldbakken er fascinert av skjermer og utforsker dem i kunsten sin. Noen av kunstverkene hans er faktiske skjermer som steintavler, malerier eller serverskap til datamaskiner. Andre kunstverk viser bilder eller videoer som er hentet fra

internett. Mange ganger klistrer Faldbakken flere bilder oppå hverandre så de skal ligne på skjermvinduer på datamaskinen. Hvilket forhold har dere til de mange bildene på internett og de ulike skjermene vi ser de på? Tror du internett, mobiltelefoner og datamaskiner endrer måten vi tenker på verden?

Ungdomtrinnet: Digitale bilders spredning og påvirkning

Handlingen å forflytte bilder, tekster og objektet fra sin opprinnelige kontekst inn i kunststrømmet var sentral for avantgardekunstnerne, noe Marcel Duchamps readymades-skulpturer er de klareste eksemplene på. Vi ser på hvordan dette sentrale konseptet fra avantgardekunsten også kan ses i internettets overveldende billedstrøm, og i fremveksten av internettmemer hvor et bilde spres viralt og får stadig nye betydninger. Kanskje elevene selv har opplevd hvordan bilder totalt kan endre mening på internett og hva konsekvensene av dette kan bli? Blir verden vanskeligere å forstå siden så mye av vår informasjon stammer fra internettet som hele tiden endres eller blir til noe annet?

Faldbakkens fokus på ulike skjermformater og skjermkulturer kan også relateres til smarttelefonen og pc-ens dominans i dagens samfunn. Dette gjelder også kunstens sfære, da faktisk de fleste kunstverk oppleves på sosiale medier og nettsider. Ser man verden på en annen måte nå som de fleste opplevelser går igjennom en skjerm?

Omvisninger med skriveoppgave og kreativt verksted:

En gang daglig, enten kl. 12 eller kl. 13, er det mulig å booke et gratis pedagogisk opplegg som er utviklet i forbindelse med utstillingen. Det er organisert som et verksted og innebærer dialogbasert formidling, skriveøvelser, presentasjon og kreative oppgaver. Varighet: 2 timer. **Fra ungdomtrinnet og oppover.**

Skriveøvelse: Elevene deles opp i grupper på tre og tre elever og får i oppgave å analysere et kunstverk fra serien *Screens Overlaps*.

Tekst fra oppgavearket: «Google-kunstbetraktere: her skal dere i felleskap se på hvert deres kunstverk og prøve å finne ut hvor bildet som er klistret på verket stammer fra, og hva det betyr i denne nye sammensetningen. Bruk gjerne Google eller Astrup Fearnley Museets app. Dere har 7 minutter, så bruk tiden godt. Deres funn skal presenteres i felleskap.

1: Tittel, 2: Hva slags type «skjerm» er brukt (f.eks. skoletavle)? 3: Hva ser dere i bildene som er klistret på skjermen? 4: Hvor stammer motivet i de overlappende bildene fra? 5: Se på skjermen og bildets sammenheng, hvorfor er nettopp disse motivene satt sammen? Bruk fantasien! Er bildets opprinnelige mening endret?

Kreative oppgaver: sampling og abstrahering:

Faldbakken er opptatt av forflytning og sampling av bilder, tekster og materialer fra ulike kilder som internett, litteratur, film, musikk og kunst, samt vår materielle verden i form av hverdagsgjenstander, byggematerialer eller emballasje. I likhet med en DJ samler han det eksisterende materialet som bearbeides og i mange tilfeller abstraheres gjennom gjentakelse, overlapping, beskjæring, speilvendning og forflytning. Vi skal utforske denne kunstneriske strategien i to ulike øvelser på museets formidlingsrom gjennom en collageoppgave og en digital oppgave med en app. Elevene deler seg inn i grupper og utfører en av oppgavene, de siste 15 minuttene går til gjennomgang av materialet.

Oppgave 1:

Stillbilder fra video

Inspirert av Faldbakkens benyttelse av overlappende bilder som kan minne om skjermbilder, skal vi arbeide med en oppgave med utgangspunkt i en app som danner en timelaps. Elevene skal arbeide med utgangspunkt i 10 identiske bilder fra magasinforsider til blader om subkulturer som skating, metall-musikk, tattoo og surfing. Disse bildene danner grunnlag for øvelser i komposisjon og visuell utforskning da elevene skal fotografere overlappingen av bildene og zoome inn på detaljer fra magasinet som ender med et abstrakt uttrykk. Appen samler bildene til en video som skal presenteres i fellesskap. Elevene låner iPoder her på museet.

Oppgave 2:

Elevene skal benytte et forhåndsdefinert prinsipp til billedskapningen som handler om grensen mellom tekst og bilde og deres bevegelse mot et abstrakt uttrykk. Faldbakken har tidligere benyttet teip på ubehandlet lerret til å skape kunstverk hvor tekstfraser og bokstaver blir gjentatt og overlappet, på grense til et abstrakt formspråk. Tekstene kunne ha tilfeldige utgangspunkt som f.eks. et googlesøk. I nyere verk limer han forsider til aviser i overlappende sekvenser rett på lerret, hvor komposisjonen kan minne om skjermvinduer. Inspirert av disse verkene og den konseptuelle arbeidsmetoden skal elevene skape et bilde med utgangspunkt i disse premisene:

- 1: Sjekk din Google historikk, hva var ditt siste søk?
- 2: Skriv ned de siste bokstavene i ordene.
- 3: Teip opp disse bokstavene på fem forskjellige måter (snu bokstavene på hodet, snu bokstavene sidelengs, varier teipfarge, speilvend bokstavene, beskjær bokstavene)

Forarbeid:

Når en ting blir veldig populært på internett kalles det et mem. En video av en katt kan få flere millioner treff, og figurer som «grumpy cat» blir superstjerner på internett. Diskuter begrepet mem med elevene, hva legger de i begrepet, og hvordan kan et bilde eller en video bli et internettmem?

Eksempel på memer: Grumpy Cat og kjolen som folk oppfattet som blå og sort eller hvit og gul.

I videoverket *Never Come Down*, tar Faldbakken utgangspunkt i et av fjorårets største memer som fortsatt lever på internett, nemlig en video som dukket opp etter at Donald Trump vant valget 8. november 2016. Sammenlign originalvideoene med det opprinnelige materialet, og se hvordan de nye sammensetningene skaper en helt ny effekt. Diskuter med elevene: Tror dere at videoen hyller eller gjør narr av Donald Trump?

Parodivideo fra Saturday Night Live av Drakes «Hotline Bling» med blant annet Donald Trump: <https://www.youtube.com/watch?v=cjeORm4LMDk>

Brave Shores' musikkvideo «Never Come Down»:

<https://www.youtube.com/watch?v=GCaYB2N1adc>

Trump-tilhengernes seiersvideo etter valget:

<https://www.youtube.com/watch?v=HcEc8zeNYxl> (kan være fjernet grunnet juridisk tvist, søk Trump Never Come Down).

Begreper:

For mellomtrinnet og oppover vil vi snakke om begrepet readymade og collage under den dialogbaserte omvisningen, men det kan være fint å introdusere disse begrepene på forhånd.

Readymade

Begrepet readymade relateres ofte til den franske avantgardekunstneren Marcel Duchamp (1887–1968) og hans radikale eksperimentering rundt forholdet mellom kunst og livet. Mest kjent er Duchamps *Fountain* fra 1917 som bestod av et pissoar som ble snudd på høykant, signert R. Mutt (et rørleggerfirma i New York) og sendt inn anonymt til en kunstutstilling som opprinnelig skulle godta alle former for kunst. Duchamp satt selv i juryen, og protesterte da verket ble refusert grunnet sin uklare rolle som kunstverk. Slik ble en hverdagsgjenstand gitt en kunstnerisk verdi basert på en idé, mens håndverket ble gitt minimal betydning. Dette danner grunnlaget for konseptkunstens fremvekst, og bruken av hverdagsgjenstander i kunsten er veldig utbredt i samtidskunstheltet i dag.

Collage:

«Collage eller kollasj er et helhetlig bilde, som er satt sammen av mindre utklipp og materialbiter, ofte i kombinasjon med tegning eller maleri, eller utført helt digitalt. Begrepet dekker både teknikken og det ferdige verket eller produktet. Ordet collage kommer fra det franske coller som betyr å «klistre». Collageteknikken går ut på å lime inn forskjellige materialer i det samme bildet. Det kan være tøybiter, tapeter, utklipp fra trykksaker og fotografier, men også tredimensjonale biter som glasskår og taustumper. Arbeidet utføres enten ved å klippe og lime eller ved bruk av datamaskin og programvare. I moderne billedkunst ble collageteknikken særlig dyrket innenfor kubismen og senere dadaismen rundt 1920. I nyere tid har billedredigeringsprogram gjort det enda enklere å lage collager, og sammensatte, dataskapte bildekomposisjoner og fragmentariske lag-på-lag-bilder er blitt svært vanlig i alle bildemedier.» <https://no.wikipedia.org/wiki/Collage>

Kontakt:

Bestilling av omvisning: omvisning@fearnleys.no

Formidlingskoordinator Ida Sannes Hansen, i.sannes@fearnleys.no, tlf: 22 93 60 47

VELKOMMEN TIL ASTRUP FEARNLEY MUSEET!